

Rumpalina teatterissa

Hair – Fifty Years After

Ilmari Niemi

OPINNÄYTETYÖ

Joulukuu 2020

Musiikin tutkinto-ohjelma
Musiikkipedagogi

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Musiikin tutkinto-ohjelma
Musiikkipedagogi

NIEMI, ILMARI:
Rumpalina teatterissa
Hair – Fifty Years After

Opinnäytetyö 39 sivua, joista liitteitä 5 sivua
Joulukuu 2020

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on käsitellä kirjoittajan työskentelyä rumpalina musikaalissa Hair – Fifty Years After. Musikaalin harjoitukset järjestettiin loppuvuodesta 2018 ja sitä esitettiin vuonna 2019 Tampereella. Opinnäytetyö on taidetekotyypinen ja koostuu musikaalissa esiintymisestä sekä kirjallisesta raportista.

Kirjallinen osuus syventyy Hair-musikaalin historiaan ja teoksen musiikkiin rumpalin näkökulmasta. Sen lisäksi opinnäytetyössä kerrotaan tarkemmin kirjoittajan omista toimintatavoista Hair – Fifty Years After-produktiossa. Siinä sivutaan myös lyhyesti kahta muuta teatteriproduktiota, joissa kirjoittaja on toiminut rumpalina. Opinnäytetyön lopussa selostetaan teoksen rumpuosuuksista yksityiskohtaisemmin nuotti- ja videoesimerkkien avulla. Opinnäytetyön liitteenä olevat videot on kuvattu produktion 23.1.2020 esityksessä.

Vaikka opinnäytetyö kuvaa taiteellista työtä tietyssä teatteriproduktiossa, sen toivotaan antavan myös näkökulmia aloittelevalle teatterimusiikolle teatterin toimintamalleista. Kirjoittaja toivoo videotallenteiden ja nuottiesimerkkien inspiroivan teatteriproduktioissa soittavia rumpaleita ja lyömäsoittajia.

Asiasanat: rummut, lyömäsoittimet, musikaalit, produktiot

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts, Music
Music Pedagogy

NIEMI, ILMARI:
As a Drummer in the Theatre
Hair – Fifty Years After

Bachelor's thesis 39 pages, appendices 5 pages
December 2020

The purpose of this thesis is to discuss the author's work as a drummer in the "Hair – Fifty Years After" musical. Rehearsals took place in the later part of 2018 and the musical was performed in 2019 in Tampere. The thesis is performance-based and it consists of the author's performance in the musical and a written report.

The written report delves into the history of the musical "Hair" and its music from the drummer's point of view. In addition, the thesis describes in more detail the author's own ways of working in the Hair - Fifty Years After production. It also briefly describes two other musical theatre productions in which the author has worked as a drummer. At the end of the thesis further details about drum-parts of the work with sheet music and video examples are provided. Appendices of the thesis consist of videos which are recorded in the production's 23.1.2019 show.

Although the thesis describes artistic work in a specific theatre production, it is hoped to give a new point of view to beginner musician about procedures in the musical theatre. The writer hopes that video recordings and sheet music examples inspire drummers and percussionists who work in theatre productions.

Key words: drums, percussion, musicals, productions

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	PRODUKTIOT.....	7
	2.1 Spring Awakening	7
	2.2 Godspell	8
	2.3 Hair.....	9
	2.3.1 Historiaa	12
	2.3.2 Harjoitukset.....	12
	2.3.3 Esitykset	14
	2.3.4 Yhtye	15
3	MUUSIKKONA TEATTERISSA	16
	3.1 Produktion soittimet.....	16
	3.2 Lavasoundi ja monitorointi.....	19
	3.3 Soittaminen lavalla	22
4	TEOKSEN MUSIIKKI	23
	4.1 Nuotit.....	23
	4.2 Sovittaminen ja tyylinmukaisuus	23
	4.3 Esimerkkikappaleet	24
	4.3.1 Aquarius	25
	4.3.2 Donna / Hasish	26
	4.3.3 I Believe in Love	27
	4.3.4 Hair	29
	4.3.5 Hare Krishna.....	30
5	POHDINTA.....	33
	LÄHTEET	34
	LIITTEET	35
	Liite 1. Linkki ”Aquarius” videotallenteeseen.....	35
	Liite 2. Linkki ”Donna / Hasish” videotallenteeseen	36
	Liite 3. Linkki ”I Believe in Love” videotallenteeseen.....	37
	Liite 4. Linkki ”Hair” videotallenteeseen	38
	Liite 5. Linkki ”Hare Krishna” videotallenteeseen	39

1 JOHDANTO

Olen ollut jo vuosia kiinnostunut teatterimuusikon työstä. Tampereen Ammattikorkeakoulussa aloitin vuonna 2016 ja silloin tiesin, että oppilaitoksen teatterimusiikin opintolinjalla järjestetään suuria teatteriproduktioita. Vaikka opiskelen klassisten lyömäsoittimien soittoa, olen halunnut laajentaa osaamistani kevyeen musiikkiin ja rumpusetin soittoon. Pääsinkin onnekseni mukaan kouluni kautta kolmeen musikaaliin rumpaliksi.

Spring Awakening järjestettiin yhteistyössä Tampereen Ammattikorkeakoulun (TAMK) ja Tampereen Työväen Teatterin (TTT) kanssa keväällä 2017. Godspell järjestettiin keväällä 2018 niin ikään yhteistyössä Tampereen Ammattikorkeakoulun ja Tampereen Työväen Teatterin kanssa.

Vuoden 2018 lopussa Tampereen Ammattikorkeakoulu ja Tampereen Yliopiston (TaY) teatterityön tutkinto-ohjelma (Näty) saivat yhteisproduktiokseen Hair-musikaalin. Musikaali muunnettiin nykypäivään sopivammaksi ja sai nimekseen Hair – Fifty Years After. Päädyin yhdessä Tampereen Ammattikorkeakoulussa opiskelevan lyömäsoittajan Akseli Ronimuksen kanssa jakamaan produktion rumpalin tehtävät. Produktiota esitettiin kymmenen kertaa tammikuussa 2019, joista itse esiinnyin viidessä. Myöhemmin elokuussa 2019 musikaali esitettiin osana Tampereen Teatterikesän pääohjelmistoa. Siellä sitä esitettiin neljä kertaa, joista itse olin mukana kahdessa.

Opinnäytetyöni raportti koostuu kolmesta osuudesta. Ensimmäisessä osuudessa kerron lyhyesti alustukseksi kahdesta teatteriproduktiosta Spring Awakeningista ja Godspellista, joissa olen toiminut rumpalina. Sen jälkeen kerron Hair-musikaalin historiasta sekä Hair - Fifty Years After-produktion harjoituskaudesta, kokoonpanosta sekä eroavaisuuksista alkuperäiseen musikaaliin. Toisessa opinnäytetyöni osuudessa kerron tarkemmin teatterimuusikon työstä, johon liittyy olennaisesti soittimet, lavastus, monitorointi ja yhteissoitto. Opinnäytetyöni kolmannessa osuudessa tarkastelen Hair-musikaalin musiikkia sekä kappaleiden rumpuosuuksia nuottiesimerkein.

Toivon opinnäytetyöni antavan näkökulmia muusikon työhön teatterissa ja vinkkejä siellä toimimiseen. Toivon myös opinnäytetyöni avaavan aloitteleville teatterirumpaleille useinkin Suomessa esitettävän legendaarisen Hair-musikaalin rumpuosuuksia.

2 PRODUKTIOT

2.1 Spring Awakening

Spring Awakening toteutettiin yhteistyönä TAMKn ja Tampereen Työväen Teatterin kanssa keväällä 2017. Musikaalin ohjasi Samuel Harjanne ja yhtyeen kapellimestarina toimi Niina Alitalo. Musikaaliin valikoiduin soittamaan rumpuja lyhyen koesoiton perusteella, jonka järjesti Niina Alitalo. Spring Awakening-musikaalia esitettiin Eino Salmelaisen näytämöllä yhteensä 8 kertaa. Produktion tuotanto oli kokonaan TTTn vastuulla. Musiikkigenreltään Spring Awakening on modernia rockia.

Produktion harjoituskausi kesti kolme viikkoa ja ohjaajan toiveesta yhtye oli mukana jokaisissa harjoituksissa. Harjoituksia oli arkipäivisin usein klo 9-17. Harjoituskausi oli erityisen rankka soittajalle, sillä päivät olivat pitkiä ja ne sisälsivät paljon odottelua ja toistoja.

Rumpusetinä produktiossa käytin teatterin Roland-sähkörumpusettiä, jossa oli bassorumpu, pikkurumpu ja 4 tomtomia. Rumpusetin moduuliin ohjelmoitiin yksi musikaalin musiikkiin hyvin sopiva rumpusetti. Rumpusetin äänien ohjelmoimisessa minua auttoi teatterin ääniteknikko. Kattaukseen kuului myös djemburumpu, jota soitin yhdessä kappaleessa. Muutamassa kappaleessa oli lisänä myös taustanauha.

Produktion yhtye oli koko esityksen ajan näkyvissä ja se oli jaettu kahdelle puolelle lavan sivuille. Rummut, kitarat ja basso olivat yleisöstä katsottuna oikealla puolella lavaa ja koskettimet sekä jousisoittimet olivat lavan vasemmalla puolella. Käytimme produktiossa korvamonitoroituksia ja saimme myös jokaiselle soittajalle mikserit, joilla saimme itse miksata soittimien äänenvoimakkuuksia sellaisiksi, kun halusimme. (KUVA 1.)

KUVA 1. Spring Awakening, rumpusetin asettelu (Niemi 2017)

2.2 Godspell

Godspell toteutettiin yhteistyönä TAMKn ja Tampereen Työväen Teatterin kanssa keväällä 2018. Musikaalin ohjasi Jermo Grundström ja yhtyeen kapellimestarina toimi Alekski Laukkonen. Godspell-musikaalia esitettiin Eino Salmelaisen näyttämöllä yhteensä 6 kertaa. Produktion tuotanto oli kokonaan TTTn vastuulla. Musiikkigenreltään Godspell on modernia gospelrockia bluesvivahteilla.

Produktiossa yhteisharjoituksia näyttelijöiden kanssa järjestettiin vain tarpeellinen määrä. Ohjaaja halusi käyttää harjoituksissa yhtyeen sijaan kappaleiden nauhoja, jotta yhtyeen soittajat eivät joutuisi turhaan odottelemaan lukuisissa harjoituksissa. Yhteisharjoituksia oli yhteensä noin kymmenen, eli kolme kertaa vähemmän kun Spring Awakeningissa ja Hairissa. Harjoituksien määrä oli silti riittävä.

Rumpusetinä produktiossa käytin TAMKn Roland-sähkörumpusettiä, jonka moduliin asennettiin musikaaliin genreen sopiva rumpusetti. Kattaukseen kuului myös shaker sekä woodblock.

Godspell-musikaalissa yhtye oli suuressa roolissa ja koko esityksen lavalla näkyvissä. Esitykseen haluttiin rock-konsertin tunnelma. Lavan oikealla puolella yleisöstä katsoen olivat rummut ja kitarat. Lavan vasemmalla puolella olivat kahdet koskettimet ja basso. Produktiossa käytimme korvamonitorointia, jota pystyimme säätämään omilla miksereillä. (KUVA 2.)

KUVA 2. Godspell, rumpusetin asettelu (Niemi 2018)

2.3 Hair

”Tampereen yliopiston, Tampereen ammattikorkeakoulun ja Tampereen konservatorion opetusyhteistyönä toteutettu suurproduktio. HAIR-musikaali pureutuu ajankohtaisiin teemoihin ja kysyy: onko rakkaudelle ja yhteisille unelmille mitään

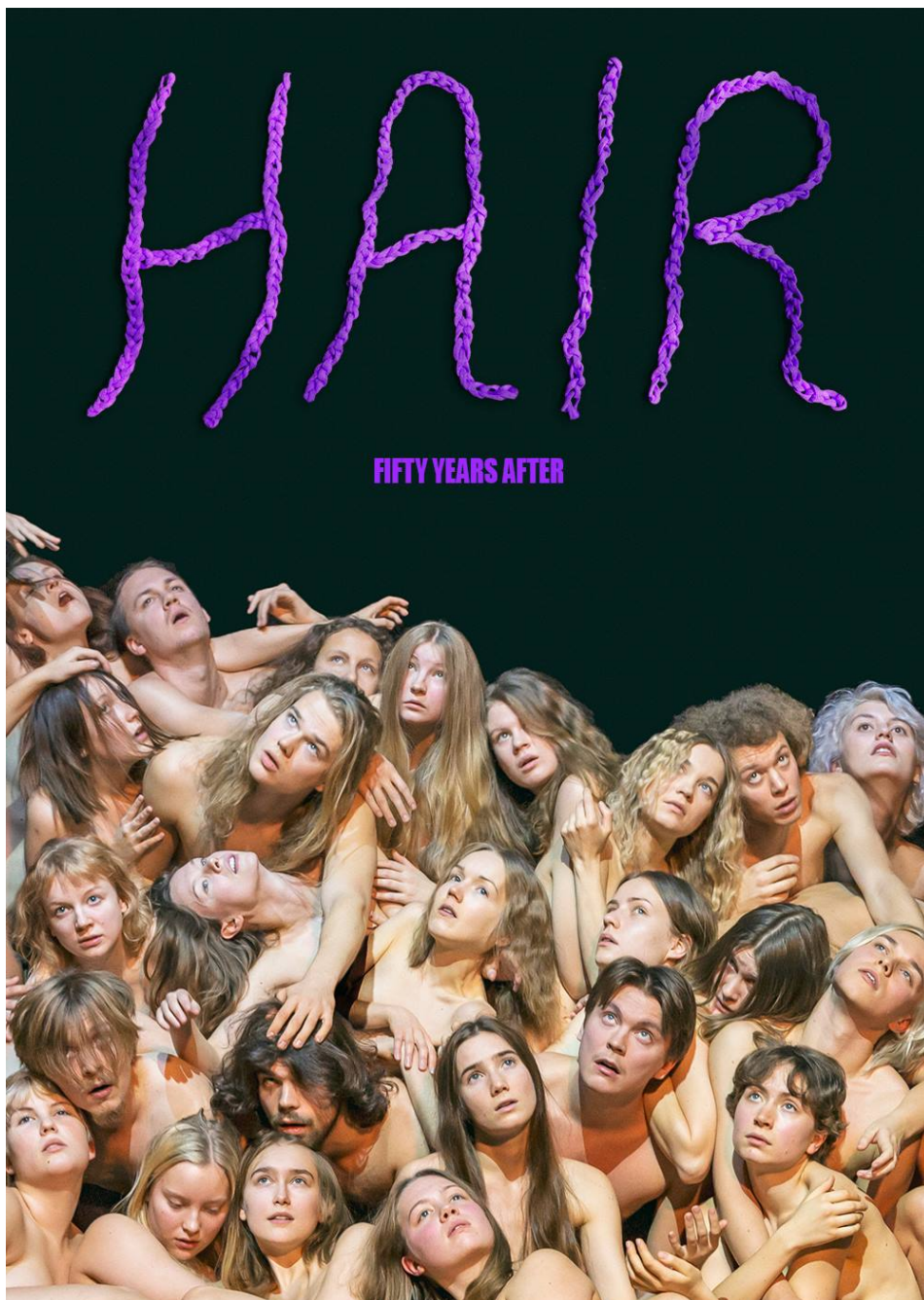
sijaa suoritusta ja menestystä ihannoivassa ajassamme?” (Näty 2018.) Näin Tampereen Yliopiston Teatterityön tutkinto-ohjelman verkkosivuilla mainostettiin Hair – Fifty Years After-tuotantoa. Pelkästään produktion nimi sekä ylhäällä oleva teksti kertoo, että musikaali oli vuoteen 2019 päivitetty versio alkuperäisestä.

Produktion ohjaajana toimi Pauliina Hulkko (Tay), koreografina Samuli Nordberg (Tay), kapellimestarina Tuomas Turriago (TAMK), musiikinohjaajana Kalle Elkomaa (TAMK) sekä tuottajana Elina Orjatsalo (TAMK). Työryhmään kuului myös puvustaja, äänisuunnittelija, valosuunnittelija, lavastaja, stage manager, graafikko, valokuvaaja, skenografi, ompelijoita sekä muutamia avustajia. Produktiossa esiintyi yhteensä 12 musiikin opiskelijaa ja 25 näyttämötaiteiden opiskelijaa. (Näty 2018.)

Produktion yhteisharjoitukset sekä esitykset järjestettiin Tampereen Yliopiston Teatterimontussa, jonne mahtuu vain noin 100 katsojaa. Kaikki esitykset olivat loppuunmyytyjä. Esityksessä oli kaksi puoliaikaa, joiden välillä esiintymislavaa sekä lavastusta muutettiin. Ensimmäisellä puoliajalla yhtye soitti korkealla esiintymislavalla neljässä eri tasossa ja yleisö istui teatterikatsomossa. Toisella puoliajalla yhtye sekä yleisö haluttiin tuoda lattiatasoon, jossa myös näyttelijät näyttelivät. Yleisö ohjattiin siis näyttelijöiden sekä soittajien sekaan istumaan. Lavastemuutoksien takia jokaisen esityksen väliajalla jouduimme siirtämään kaikki soittimet ja purkamaan nopealla aikataululla esiintymislavan yhteisvoimin koko työryhmän kanssa. Esityksen kesto oli noin 2 tuntia ja 45 minuuttia väliaikoinen.

Tunnelmaltaan ensimmäisestä puoliajasta haluttiin tehdä riehakas ja yhtye olikin lavalla esillä kuin rock-konsertissa. Toinen puoliaika oli tunnelmaltaan puolestaan intiimi, rauhallisempi ja vuorovaikutteisempi yleisön kanssa. Tämän takia yhtyettä tiivistettiin ja yleisö tuotiin lähemmäs taiteilijoita. Toisella puoliajalla koettiin myös äänikuunnelma, joka kuvasti Vietnamin sodan tunnelmia. Tämä toteutettiin täysin pimeässä valo- ja ääniefektien saattelemana.

Esityksen tarina sekä pääteemat kunnioittivat alkuperäisestä käsikirjoitusta. Suurimpana muutoksena produktiossa oli tapahtuma-aika ja se, mistä näkökulmasta tarinaa tarkasteltiin verrattuna alkuperäiseen. Teatterimonttu oli muunnettu eräänlaiseksi tutkimuskeskukseksi, jossa tarinassa olevaa hippien heimoa tutkittiin ulkopuolisin silmin. Esityksessä pohdittiin alkuperäisen tarinan arvoja nykypäivänä. Soittajat ja kapellimestari olivat lavalla kummallakin puoliajalla näkyvissä ja myös soittajat osallistuivat tarinan kertomiseen löyhästi esimerkiksi erilaisien ääniefektien avulla.

KUVA 3. Hair – Fifty Years After mainos (Heikkilä 2018)

2.3.1 Historiaa

Hair-musikaali sai ensi-iltansa 29. huhtikuuta 1968 Broadwaylla ja on ollut sen jälkeen erittäin suosittu vuodesta toiseen. Pelkästään Yhdysvalloissa sitä on esitetty noin 1750 kertaa. Musikaalia on esitetty Broadwaylla myös vuosina 1977, 2009 ja 2011, sekä siitä on julkaistu vuonna 1979 Hollywoodissa tuotettu elokuva. Musikaalin tekstin ja sanoitukset ovat kirjoittaneet Gerome Ragni ja James Rado. Musiikin teokseen on säveltänyt Galt MacDermot. (Broadway Musical Home 2020.)

Musikaalin musiikki on genreltään rockia ja Hairia onkin usein kuvailtu rock-musikaaliksi. Musiikki on ottanut vaikutteita vahvasti myös funk-musiikista ja rock-musiikin genreistä, kuten folk-rockista sekä psykedelisestä rockmusiikista.

Musikaali kertoo poliittisesti aktiivisesta heimosta hippejä ja sen tarina sijoittuu 1960-luvun lopun New Yorkiin. Musikaalin kantavia teemoja ovat hippiliike, Vietnamin sota sekä seksuaalinen vapautuminen. (Broadway.com 2020.)

Suomessa musikaalia on esitetty lukuisia kertoja ja sai ensi-illan jo vuonna 1969, kun Reijo Paukku ohjasi sen Tampereen Popteatterille. Se esitettiin osana Tampereen Teatterikesän ohjelmistoa. Jo tuolloin Hair oli valtava menestys Suomessa. (Pekkanen 2016.) Tampereen Popteatterin versiosta on julkaistu myös levytys Scandia-levymerkillä vuonna 1969.

2.3.2 Harjoitukset

Näyttelijöiden harjoitukset produktiota varten alkoivat syyskuussa 2018. Yhtyeen osalta produktion harjoittelu aloitettiin musiikinohjaajana toimineen Kalle Elkomaa johdolla marraskuun lopulla. Saimme ensin alustavan kappalelistan, jotta pääsimme kuuntelemaan kappaleita. Tässä vaiheessa ei ollut vielä varmaa, mitkä kaikki alkuperäisen version kappaleista tulevaan produktioon päätyisivät. Marraskuun 2018 lopulla pidimme Elkomaan johdolla yhden harjoituksen yhtyeen kompilla (rummut, basso, kitarat, koskettimet ja lyömäsoittimet).

Marraskuun viimeisenä viikonloppuna yhtye siirtyi Teatterimonttuun kasaamaan soittimiaan. Tämän jälkeen seurasi näyttelijöiden ja muusikoiden intensiivinen kolmen viikon harjoittelujakso. Harjoittelimme marraskuun lopusta joulukuun loppuun. Vuoden vaihtumisen jälkeen produktiota harjoiteltiin vielä kahtena päivänä, ennen ennakkonäytöstä 9.1.2019 ja ensi-iltaa 10.1.2019. Harjoituspäivä koostui yleensä kahdesta osasta: aamu- ja iltapäivän harjoituksista. Harjoituspäivät alkoivat tavallisesti klo 9.00 ja loppuivat klo 17.00

Kaksi ensimmäistä harjoitusviikkoa koostuivat kohtauksien ja musiikkinumeroiden harjoittelemisesta ja hiomisesta. Kolmantena, eli viimeisenä harjoitusviikona harjoitukset sisälsivät pelkästään läpimenoja. Koska esityksessä oli kummallakin puoliajalla eri lavastus, ennen jokaista läpimenoa täytyi varmistaa, että esiintymislava oli kasattu oikeaa puoliaikaa varten. Myös jokaisen läpimenon välissä oli kiireinen väliaikavaihto, jossa lavan kattaus vaihdettiin oikeaksi seuraavalle puoliajalle. Tämä järjestely vaati soittajilta erityisen paljon osallistumista, sillä soittimien siirtely oli heidän vastuullaan.

Produktiossa näyttelijöillä oli pedagogisista syistä 3 eri castingia, eli roolijakoa. Tämän vuoksi harjoitukset saattoivat sisältää soittajan näkökulmasta paljon toistoja. Samaa kohtausta saatettiin harjoitella kolme kertaa kaikilla eri roolijaoilla. Myös viimeisen harjoitusviikon aikana läpimenoja oli lukuisia, jotta jokainen casting sai tarpeeksi harjoitusta. Vielä ensi-iltaviikolla tammikuussa 2019 oli kaksi harjoituspäivää, jotka koostuivat vain läpimenoista. Kolmantena harjoituspäivänä oli yksi läpimeno ja illalla ennakkonäytös.

Harjoituskautta ennen sovimme produktion toisen rumpalin, Akseli Ronimuksen kanssa, että olisimme kumpikin ensimmäisellä viikolla paikalla jokaisena päivänä kaikissa harjoituksissa, jotta produktio saataisiin hyvin käyntiin kummankin rumpalin osalta. Periodin toisen ja kolmannen viikon harjoitukset sekä kaikki läpimenot jaoimme tasan, jotta kumpikin pääsisi soittamaan yhtä paljon. Jokaisen harjoituksen jälkeen pidimme lisäksi palaverin mahdollista siellä ilmenneistä uusista asioista. Näin pysyimme ajan tasalla kaikista kohtauksiin, sovituksiin ja tarinaan liittyneistä muutoksista.

KUVA 4. Näyttelijät harjoituksissa alkuvuodesta 2019 (Heikkilä 2019)

Myöhemmin kesällä 2019 produktio herätettiin henkiin osana Tampereen Teatterikesän pääohjelmistoa. Heinäkuun lopulla kasasimme soittimet Teatterimonttuun ja elokuun alussa harjoittelimme kahdessa läpimenossa produktion esityskuntoon. Jaoimme läpimenot toisen rumpalin kanssa luonnollisesti tasan. Esityksen rakenne ja kappaleet olivat elokuussa hyvin muistissa, sillä olimme harjoitelleet sitä edellisen vuoden lopussa hyvin intensiivisesti. Tämän takia vain yksi läpimeno riitti loistavasti harjoitusmäärältään Tampereen teatterikesän esityksiä varten.

2.3.3 Esitykset

Esityskausi käynnistyi ensi-illalla 10.1.2019. Esityksiä järjestettiin yhteensä kymmenen, joista viimeisin 26.1. Itse soitin viidessä esityksessä ja Ronimus viidessä. Jaoimme esitykset tasapuolisesti keskenämme ja yritimme järjestää niin, että esiintyisimme vuoropäivin. Jos samana päivänä oli kaksi esitystä, toinen teki ensimmäisen esityksen ja toinen jälkimmäisen. Sekä esityksien, että harjoitusten osalta olimme tiivisti yhteydessä yhtyeemme kapellimestariin Tuomas Turriagoon, jotta hän pysyi kartalla jokaisen esityksen kokoonpanosta.

Harjoituskausi oli intensiivinen ja läpimenoja saimme paljon. Tämän takia esityskautena kummankin puoliajan tapahtumat olivat hyvin muistissa. Musiikkinumeroissa ei ollut haparointia yhtyeen osalta. Ohjaaja oli toivonut soittajia mahdollisimman moniin harjoituksiin mukaan, vaikka yleensä teatterimaailmassa näin ei toimita ja yhtye otetaan harjoituksiin vain tarvittaessa. Tätä ratkaisua ohjaaja perusteli pedagogisena. Tarkoitus oli, että soittajat saisivat mahdollisimman paljon harjoitusta. Jokainen esitys alkoi lyhyellä yhtyeen soundcheckillä, jonka jälkeen koko työryhmä teki yhdessä alkulämmittelyn soittamalla ja laulamalla Hair-kappaleen.

2.3.4 Yhtye

Produktiossa muusikoita oli yhteensä 15 ja kapellimestari, joka soitti myös kappaleiden piano-osuuksia. Kokoonpano koostui kompista ja puhaltimista. Kompisiin kuuluivat rummut, sähköbasso, kaksi sähkökitaraa, kosketinsoittimet, piano ja lyömäsoittimet. Puhaltimiin kuuluivat kolme saksofonia, kaksi trumpettia, pasuuna ja huilu sekä pikkolo.

Suurin osa muusikoista oli mukana jokaisessa harjoituksessa ja esityksessä. Ainoastaan niin sanottu varamiehitys oli käytössä rumpaleilla ja lyömäsoittajilla. Tämä järjestely oli päätetty vastaavan opettajamme Harri Lehtisen kanssa, joka oli sitä mieltä, että tulevaa työuraa varten tulisi harjoitella yhtä teatteriproduktiota varten kahdella eri soittajalla. Tällä toimintatavalla moni ammattiteatteri toimiikin. Tämä järjestely teki luonnollisesti tilaa myös kiireisen opiskelijan kalenteriin, kun rumpalin tehtäviä ei tarvinnut suorittaa jokaisissa harjoituksissa ja esityksissä.

Ensimmäisellä puoliajalla yhtyeen ja kapellimestarin esiintymisasuina olivat lääkärin takit. Yhtye oli tarkoituksella puettu tutkijoiksi, joka tuki esityksen tarinaa. Toisella puoliajalla yhtyeen esiintymisasuna oli mustaa.

3 MUUSIKKONA TEATTERISSA

3.1 Produktion soittimet

Saimme produktion toisen rumpalin Akseli Ronimuksen kanssa päättää mitä rumpusetiä käyttäisimme. Olimme ehdottomasti sitä mieltä, että musikaalin genre ja tunnelma vaatii akustisen rumpusetin. Asiasta piti keskustella kuitenkin produktion äänisuunnittelijan kanssa, sillä teatteriproduktioissa sähkörumpujen käyttö on yleistä. Sähkörumpujen käyttö teatteriolosuhteissa vähentää lavameteliä ja täten helpottaa merkittävästi produktion miksaamista. Lopulta saimme ongelmitta luvan käyttää produktiossa akustista rumpusetiä.

Päädyimme Ronimuksen kanssa valitsemaan produktion omistamani Sonor SQ1-rumpusetin. Rumpuseti on valmistettu koivusta, joka antaa rummuille mukavan lyhyen soinnin, hyvän attackin ja korostaa erityisesti rumpujen alataajuuksia. Rumpusetiin sisältyi yksi bassorumpu ja kaksi tomtomia. Bassorummussa lyöntikalvona käytimme kirkasta Evans EMAD2-kalvoa, joka jättää bassorummun soinnin melko lyhyeksi ja korostaa rummulle luontaisien alataajuuksien sointia. Tomtomeissa käytimme lyöntikalvoina Evans Calftone-kalvoja, jotka jäljittelevät synteettisesti nahkakalvoja. Nämä kalvot antoivat rummuille erityisen pyöreän ja pehmeän sointiväriin, joka sopi erinomaisen hyvin musiikin tyyliin.

Pikkurumpuna käytimme Drum Workshopin valmistamaa Design-rumpusarjan Workhorse-mallista messinkistä rumpua. Pikkurummun lyöntikalvona käytimme Remo Controlled Sound-kalvoa, joka pienen dempparin kanssa antoi rummulle sopivan lyhyen, fokusoidun soinnin.

Produktion rumpusetissä käytimme symbaaleina Sabian-merkkisiä symbaaleja. Hi-hattina käytimme paksuja, tummasointisia, 14” symbaaleja. Ride-symbaalina käytimme 21”, keskipainoista, tummasointista symbaalia, jossa on iso kello. Crash-symbaalina käytimme 17”, tummasointista symbaalia, jota Sabian kuvaa myös sanalla ”vintage”. Toisena crash-symbaalina käytimme voimakassointista, 18” O-Zone-symbaalia, joka tarkoittaa sitä, että symbaaliin on leikattu 2” reikiä. Reiät lyhentävät symbaalin sointia ja tekevät siitä efektiivisen.

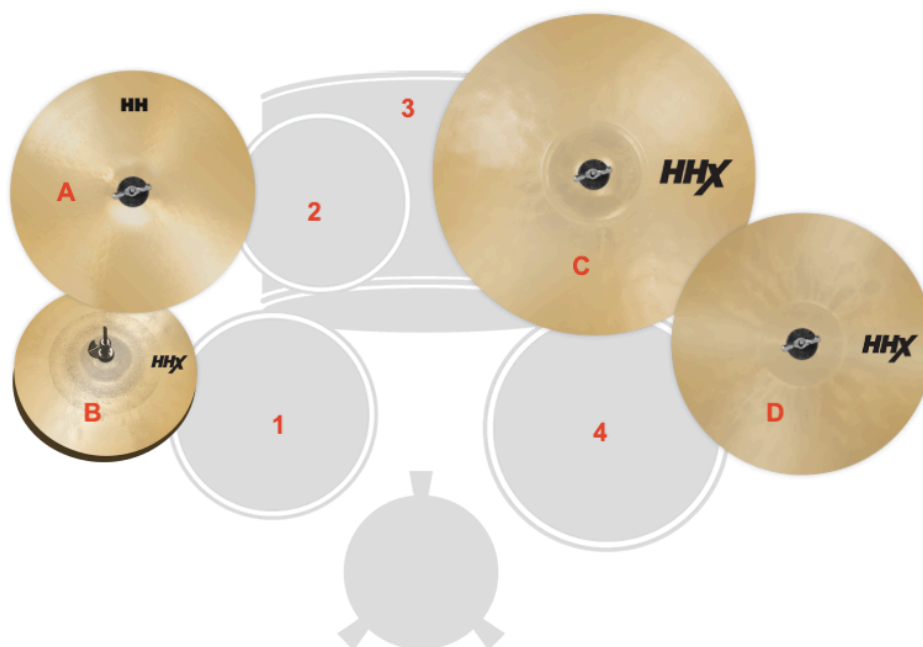

KUVA 5. Hair – Fifty Years After, rumpusetin asettelu (Niemi 2019)

KUVA 6. Rumpusetin asettelu kuvattuna edestä, kuvassa oikealla lyömäsoittajan työpiste (Niemi 2018)

Rumpusetin symbaalien telineinä käytimme Drum Workshopin valmistamia Ultralight 6000-telineitä, jotka ovat nimensä mukaisesti erittäin kevyitä. Telineet olivat käteviä produktiossa, sillä rumpuja siirrellessä näyttösten välillä siirtäminen paikasta toiseen oli erittäin vaivatonta niiden keveyden ansiosta. Ulkonäöltään ne sopivat myös produktioon telineiden jalkojen ollessa perinteistä ”flat base”-mallia. Bassorummun pedaalina käytimme Pearlin valmistamaa Demon Drive-singlepedaalia. Rumpusetin tuolina käytimme Gibraltarin valmistamaa rumpupenkkiä. Työpisteeseemme sisältyi lisäksi yksi nuottiteline ja nuottivalo.

KUVA 7. Kartta rumpujen asettelusta (Sabian 2020)

- A) Sabian HH Remastered Thin 17” - crash-symbaali
- B) Sabian HHX Click 14” - hi-hat
- C) Sabian HHX Groove 21” - ride-symbaali
- D) Sabian HHX Evolution O-Zone 18” - crash-symbaali
- 1. DW Design Workhorse Brass - pikkurumpu 14x5,5
- 2. Sonor SQ1 12x8 - tomtom
- 3. Sonor SQ1 20x16 - bassorumpu
- 4. Sonor SQ1 14x13 - lattiatom

3.2 Lavasoundi ja monitorointi

Ensimmäisellä puoliajalla yhtye esiintyi korkealla esiintymislavalla. (ks. kuva 10.) Rumpalin monitorina käytettiin perinteistä kulmamonitoria, joka oli asetettu rumpusetin taakse lavasta erillään olevalle parvelle. Monitorista toistettiin rumpalille kitaraa, koskettimia ja tärkeimpiä laulustemmoja. Bassovahvistin oli asetettu lähelle rumpalia ja sen äänenvoimakkuus oli sovitettu sopivaksi suhteessa monitorin voimakkuuteen. Lavasoundi ensimmäisellä puoliajalla oli hyvä. Lavasoundi on yhteisnimitys äänille, joita soittaja kuulee muista instrumenteista ja itsestään esiintyessään lavalla.

KUVA 8. Rumpalin työpiste ensimmäisellä puoliajalla (Niemi 2019)

Toisella puoliajalla yhtye oli lattiatasossa lähekkäin ja kulmamonitoria käytettiin koko yhtyeen äänilähteenä. Monitori sijaitsi suoraan yhtyeen yläpuolella katonrajassa. Sieltä toistettiin pääosin koskettimia ja lauluja. Muiden soittimien äänilähteiden, kuten kitara- ja bassovahvistimien asettelua lavalle oli suunniteltu hie-

man tarkemmin, jotta yhtye kuulisi ne hyvin. Koska rumpusetti oli yhtyeen keskellä, kuuluivat takanani hyvin lähellä olleet kitara ja basso erittäin hyvin. Toisella puoliajalla oli hieman ongelmia kuulla koskettimia, mutta se ei merkittävästi vaikuttanut lopputulokseen.

KUVA 9. Rumpalin työpiste toisella puoliajalla (Niemi 2018)

Tampereen Yliopiston teatterimonttu on hallimainen, suhteellisen suuri tila. Produktiossa lavasteina käytettiin katosta maahan asti roikkuvia suuria muovisia liinoja. Nämä liinat poistivat huomattavasti tilasta jälkikaikua ja tekivät lavasoundista melko kuivan. Ensimmäisellä puoliajalla yhtyeen lavana käytetyt ontot puusta valmistetut rakenteet lisäsivät rumpusetin ja muiden lavalla olleiden äänilähteiden sointia ja saivat lavasoundin hieman hälyiseksi. Toisella puoliajalla lavasoundi oli paljon kuivempi, koska suurin osa yhtyeen soittimista ja niiden äänilähteistä ottivat kiinni kovaan, tiiviiseen lattiaan.

Koko produktion aikana äänentoistojärjestelmä oli aseteltu tilan kattoon niin, että sen kaiuttimet eivät pelkästään osoittaneet istumakatsomoon. Kaiuttimet

osoittivat eri puolille salia, sillä toisella puoliajalla yleisö istui lattiatasossa bändin ja näyttelijöiden keskellä. Tämä helpotti soittamista lavalla, sillä sen mitä yleisö kuuli, kuului pääosin myös soittajille. Esityksessä koko yhtye oli vahvistettu äänentoistojärjestelmällä. Rumpusetin mikitykseen käytettiin kolmea mikrofonia. Bassorummussa käytettiin AKG D112 dynaamista mikrofonia. Pikkurummussa käytettiin Shure SM57 dynaamista mikrofonia. Rumpujen overhead-mikrofonina käytettiin Neumann U-87 suurikalvoista kondensaattorimikrofonia, joka poimi rumpusetin symbaalien ja tomtomien taajuudet herkästi.

KUVA 10. Ensimmäisen puoliajan lavarakenteet (Wilska 2019)

3.3 Soittaminen lavalla

Koska käytimme produktiossa akustisia rumpuja, täytyi rumpalin paikoitellen soittaa melko hiljaa. Varsinkin toisella puoliajalla, jossa yhtye oli lähellä yleisöä soiton tuli olla tarpeeksi hiljaista, jotta lähellä istuva yleisö ei häiriintyisi yhtyeen liian korkeasta volyyymista. Tärkeää oli myös, että yhtyeen balanssi ei kärsisi. Koska produktion musiikki oli paikoitellen aggressiivista rockia, osoittautui hiljaa soittaminen melkoiseksi haasteeksi. Ensimmäisellä puoliajalla rumpalin ei tarvinnut varoa soittavansa liian voimakkaasti, sillä yhtye oli silloin selkeästi suuremmassa roolissa kokonaisuudessa ja sen toivottiinkin soivan voimakkaammin. Kuitenkin myös ensimmäisellä puoliajalla volyyymi pysyi maltillisena. Produktion edetessä totuin soittamaan normaalia hiljaisemmin ja tämä hyödytti produktiota, sillä yhtyeen sointi yleisölle oli tällöin laadukkaampi.

Yhteissoitto molemmilla puoliajoilla kehittyi produktion edetessä. Koska olin soittanut produktion basistin Jaakko Rauhamaan kanssa jo useasti aiemminkin, tiesimme toistemme soittotyylin ja yhteinen groove löytyi heti produktion alkuvaiheilla. Ensimmäisellä puoliajalla soittajat olivat todella eri puolilla lavaa ja tämä vaikutti hieman yhteissoittoon. Muun yhtyeen time saattoi olla paikoitellen erilainen verrattuna lähekkäin soittaneiden rumpalin ja basistin timeen. Vielä harjoituskaudella tätä ongelmaa oli, mutta jo hyvin ennen esityksiä se korjaantui. Toisella puoliajalla yhteissoitto ei ollut niinkään ongelma, sillä yhtye soitti todella lähellä toisiaan ja kaikki kuulivat hyvin toisensa.

Yhteistyö kapellimestari Tuomas Turriagon kanssa oli luontevaa. Produktion musiikki oli sen tyylistä, että rumpalin tehtävänä oli pitää kappaleissa tempo erittäin tasaisena ja viedä musiikkia eteenpäin. Pääosin kappaleet pysyivätkin samassa tempossa. Turriago näytti jokaisen kappaleen lähdön ja sen jälkeen kappaleen vetämisen vastuu siirtyi osittain rumpalille. Osassa kappaleita oli hankaliakin siirtymiä, jossa kapellimestaria tuli seurata tarkemmin. Näkyvyys ensimmäisellä puoliajalla kapellimestariin oli välillä heikko, sillä rumpali oli paljon ylempänä lavalla ja välillämme saattoi olla soittajia tai soittimia. Tällöin kappaleiden lähdöt olivat välillä vaikeasti nähtävissä. Toisella puoliajalla tätä ongelmaa ei syntynyt, sillä olimme samassa tasossa ja lähempänä toisiamme.

4 TEOKSEN MUSIIKKI

4.1 Nuotit

Produktion nuotit saimme jo hyvissä ajoin: muutamaa kuukautta ennen harjoituskauden alkua. Nuotit olivat käsinkirjoitettuja ja vuosilta 1966 ja 1967. Kyseiset nuotit ovat siis kopiot alkuperäisestä Hair-tuotannosta. Kaikki teoksen rumpunuotit olivat hyvin viitteellisiä. Rumpukomppeja ei ollut kirjoitettu auki, vaan jokainen nuotti sisälsi kappaleen rakenteen. Nuotista ilmeni hyvin kappaleen eri osat, kuten intro, säkeistö ja kertosäkeistö. Kappaleiden rakenteita jouduttiin kuitenkin muuttamaan ja nuotteihin täytyi tehdä muutoksia sekä muistiinpanoja.

Osaan nuoteista oli kirjoitettu rumpufilleille paikkoja sekä koko yhtyeen aksentointeja. Pikkunuotteja, eli muiden soittajien merkittäviä osuuksia oli merkattu myös silloin tällöin, joka helpotti kappaleissa mukana pysymistä. Nuotteihin oli merkattu myös osioita, joita toistetaan ennalta sopimaton määrä kappaleen alussa tai välissä. Näitä osioita kutsutaan nimellä vamp. Näitä käytettiinkin monessa kappaleessa.

4.2 Sovittaminen ja tyylinmukaisuus

Samoihin aikoihin, kun saimme produktion nuotit soittajille ilmoitettiin kaksi musikaalin levytystä, joita voisimme kuunnella. Toinen levytyksistä oli alkuperäinen Original Broadway Cast Recording vuodelta 1968 ja toinen The New Broadway Cast Recording vuodelta 2009. Meille soittajille pääreferenssiksi omaan produktion ilmoitettiin vuoden 2009 levytys. Tämän takia keskityin itse harjoitellessani kuuntelemaan enemmän juuri uudempaa levytystä. Tämän levytyksen pohjalta monet produktion rumpuosuudet saivatkin alkunsa.

Teimme hieman sovitustyötä teoksen rumpuosuuksiin toisen rumpalin Ronimuksen ja musiikinohjaaja Elkomaan kanssa ennen harjoituskauden alkua. Kappaleita sovitettiin myös vielä muutamissa ensimmäisissä yhteisharjoituksissa mui-

denkin työryhmäläisten toimesta. Koska produktion nuotteihin ei ollut käytännössä kirjoitettu auki rumpukomppeja, jouduimme tekemään päätöksiä kappaleiden rumpuosuuksista itse.

Suuri vastuu rumpuosuuksien sovittamisesta jäi itselleni. Perusajatukseni sovittamisessa oli kuunnella vuoden 2009 versiota ja tehdä siitä hieman mukailtu versio, joka miellyttää itseäni ja palvelee produktion musiikkia. Minulla on kokemusta rock-, blues-, ja country-musiikin soitosta, joten musikaalin genret olivat ennestään minulle tuttuja. Sovelsin aiempaa osaamistani kappaleiden rumpuosuuksiin joko tietoisesti tai improvisoiden. Kaikkien produktion kappaleiden sovitukset rumpuosuudet mukaan lukien muotoituivat pikkuhiljaa harjoituskauden edetessä sopiviksi.

Produktion kerrontaan soittajat osallistuivat muutamilla ääniefekteillä. Heti ensimmäisen puoliajan alussa tarinan päähenkilöt esiteltiin. Jokaiselle henkilölle oli suunniteltu esittelyn yhteyteen pieni rumpufilli. Myöhemmin ensimmäisellä puoliajalla eräässä kohtauksessa esitettiin shampoo-mainos, jossa rumpali teki hieman suuremman fillin, joka kuvasti mainoksen musiikkia. Toisella puoliajalla ollut kuunnelma, jonka aiheena oli Vietnamin sota, sisälsi myös ääniefektejä. Tein kuunnelman alussa metallisia kirskuntaääniä ride-symbaalilla sekä hiljaisia tremoloja tomtomeilla.

4.3 Esimerkkikappaleet

Valitsin opinnäytetyöhöni viisi merkittävää kappaletta produktiosta, joiden rumpuosuuksia käsittelen tarkemmin. Koko produktiossa kappaleita oli 30, joista 21 soitettiin ensimmäisellä puoliajalla. Kappaleista noin 10 oli lyhyitä noin alle minuutin mittaisia välinumeroita. Yhtye oli ensimmäisellä puoliajalla suuremmassa roolissa kuin toisella. Tämän takia kaikki valitsemani esimerkkikappaleet sattuvat olemaan ensimmäiseltä puoliajalta.

Valitsemani viisi esimerkkikappaletta ovat keskenään tyyliltään hyvin erilaisia ja jokaisen rumpuosuus oli merkittävä tai kappale oli sovituksellisesti haastava. Tämän takia olen päätenyt valitsemaan ne. Olen lisännyt jokaisen kappaleen

kohdalle nuottiesimerkkejä alkuperäisestä nuotista ja sen lisäksi nuotintanut rumpukompeja, joita kyseisissä kappaleissa soitin. Nuotintamani kompit ovat perusajatuksia kompeista, joita kappaleissa käytin. Soittaessani käytin kompeissa kuitenkin paljon tyyliin sopivaa variaatiota ja improvisaatiota. Jokaisesta esimerkkikappaleesta löytyy lisäksi videotallenne, jotta kompeista saa myös kuulokuvan. Alkuperäisissä nuottiesimerkeissä saattaa olla tekemiäni merkintöjä. Nuotinnuksien on tarkoitus täydentää videolla kuultavia kompeja.

4.3.1 Aquarius

Aquarius on tyyliään svengaava, funk-henkinen, keskitempoinen rock-kappale, joka aloitti koko Hair – Fifty Years After esityksen. Kappaleen alkuperäinen nuotti on kirjoitettu alla breve-tahtilajiin, koska alkuperäisen kappaleen tempo on ollut hieman nopeampi. Alla breve on tahtilaji, joka koostuu neljästä neljäsosanuotista, mutta käsittää vain kaksi iskualaa. Kappaleen komppien referenssinä olen käyttänyt vuoden 2009 levytyksen versiota, josta olen poiminut esimerkiksi hihat-kuvioinnin. Alapuoalla kuva alkuperäisestä rumpunuotista, joka sisältää intron ja osan ensimmäistä säkeistöä.

KUVA 11. Aquarius, osa alkuperäisestä rumpunuotista (MacDermot, Rado & Regni 1966-1967)

Nuotintamassani versiossa (ks. kuva 12) käytin tahtilajina 4/4, sillä esityksessämme kappaleen tempo oli keskitempoinen ja kappale oli helppo ajatella neljään. Aquarius oli avauskappaleena musikaalissa ja siihen sisältyi usean minuutin mittainen intro, jonka aikana yleisö siirtyi katsomoon. Kyseinen intro sisältää runsaasti improvisaatiota. Kappaleen kertosäkeen komppia en nuotintanut, sillä

se ei eroa merkittävästi säkeistön kompista. Liitteessä 1 olevasta videosta kappaleen intro alkaa heti videon alussa, ensimmäinen säkeistö alkaa kohdasta 6.40. Kappaleen C-osa alkaa videon kohdasta 7.35.

♩ = 80

Intro

Säkeistö

C-osa

KUVA 12. Aquarius, rumpukompit nuotinnettuina

4.3.2 Donna / Hasish

Esityksen toisena musiikinumerona kuultiin kappale, joka koostuu kahdesta hyvin erilaisesta osasta. Ensimmäinen osa Donna, on nopea country-henkinen kappale. Nopeutensa vuoksi se on kirjoitettu alla breve-tahtilajiin. Toinen osa Hasish on puolestaan lyhyt, hidas 12/8-tahtilajiin kirjoitettu kappale, joka on saanut vaikutteita psykedeelisestä rockmusiikista. Hasish osuuden tyyliä oli alkupe-
räisessä nuotissa kuvattu termillä ”jazz waltz feel”. Kuva 13 on alkuperäisestä rumpunuotista, joka sisältää intron ja ensimmäisen säkeistön. Myös alun vamp, jota esityksessä käytimme sekä yhtyeen aksentointeja on merkattu.

Nuotintamastani versiosta löytyy kappaleen intro, säkeistö ja kertosäe. Lisäksi olen nuotintanut Hasish-osuuden (ks. kuva 14). Kappaleiden osuuksien vaihdossa yhtyeen piti lähteä seuraavaan osuuteen ilman tempon näyttöä (ks. liite 2, videon kohta 1.55-2.00). Tästä johtuen kappaleen tempon täytyi olla hyvin soittajien muistissa. Liitteessä 2 olevasta videosta kappaleen intro alkaa heti videon alussa, ensimmäinen säkeistö alkaa kohdasta 0.13. Kappaleen kertosäe alkaa kohdasta 0.30 ja Hasish alkaa kohdasta 2.05.

(Join vamp after guitar sets tempo)
 BRISHTLY 16-OSA HH + BI) + SS X MÄÄRÄ
 Vamp

KUVA 13. Donna, osa alkuperäisestä rumpunuotista (MacDermot, Rado & Regni 1966-1967)

♩ = 100
 "Donna"
 Intro

Säkeistö

Kertosäe

♩ = 60 "Hasish"

13

KUVA 14. Donna ja Hasish, rumpukompit nuotinnettuina

4.3.3 I Believe in Love

Esityksen ensimmäisen puoliajan puolessa välissä kuultu I Believe in Love on herkkä rock-balladi, joka loppuu kuitenkin nopeaan gospel-henkiseen lyhyeen osuuteen. Kappaletta sovitettiin erityisen paljon vielä harjoituskaudenkin aikana. Kappale sisältää kaksi tempomuutosta vaikka sen kokonaiskesto onkin vain noin kaksi ja puoli minuuttia. Alkuperäisessä nuotissa kappale on kirjoitettu kokonaan

alla breve-tahtilajiin. Kappaleen intro ja ensimmäinen säkeistö ovat tyyliltään samanlaisia, kappaleen c-osaan mennessä tempo hidastuu. Kappaleen viimeinen osa, eli toinen säkeistö on nopea. Kuvassa 15 on alkuperäisen rumpunuotin intro ja osa ensimmäisestä säkeistöstä.

KUVA 15. I Believe in Love, osa alkuperäisestä rumpunuotista (MacDermot, Rado & Regni 1966-1967)

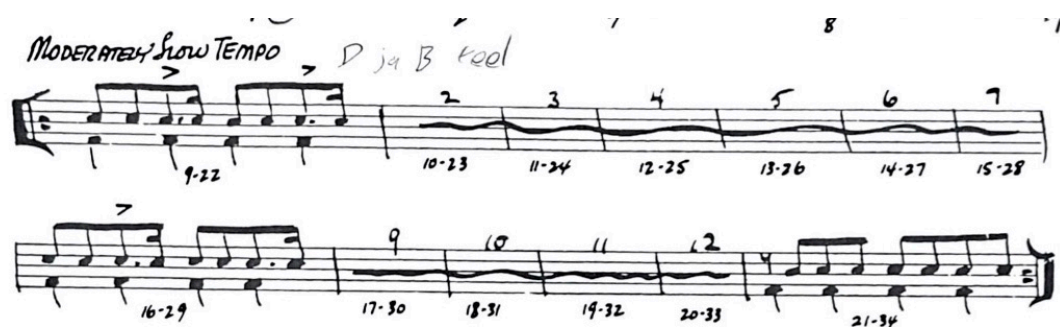
Kuvassa 16 on nuotintamani kompit kappaleen introsta ja ensimmäisestä säkeistöstä sekä kappaleen lopussa olevasta säkeistöstä. Kirjoitin alun säkeistön 4/4-tahtilajiin, sillä tempo siinä oli hidas. Toisen säkeistön kirjoitin alla breve-tahtilajiin sen nopeuden vuoksi. Kappaleesta haastavan soitettavan teki sen tempomuutokset ja harjoituskauden aikana sitä yksinkertaistettiin. Kappaleesta löytyy tallenne (ks. liite 3). Kyseisessä videossa kappaleen intro alkaa heti videon alusta, ensimmäinen säkeistö kohdasta 0.55, temponvaihdos ja c-osa kohdasta 1.40. Kappaleen viimeinen nopea säkeistö alkaa kohdasta 2.07.

KUVA 16. I Believe in Love, rumpukompi nuotinnettuina

4.3.4 Hair

Musikaalin energinen ja rock-vetoinen nimikappale on varmasti sen tunnetuimpia. Esityksen kannalta kappale on myös juonellisesti merkittävässä kohdassa ja se on yksi musikaalin suurimmista yhteisnumeroista. Kappale nostatti jokaisessa esityksessä tunnelmaa sekä lavalla että yleisössä. Alussa on herkkä, noin minuutin mittainen laulu-osuus kitaran säestyksellä. Alun jälkeen kappale on tyyliältään samanlaista, c-osaa lukuun ottamatta. Kuvassa 17 on alkuperäistä rumpunuotista ensimmäinen säkeistö.

KUVA 17. Hair, osa alkuperäisestä rumpunuotista (MacDermot, Rado & Regni 1966-1967)

KUVA 18. Hair, rumpukompit nuotinnettuina

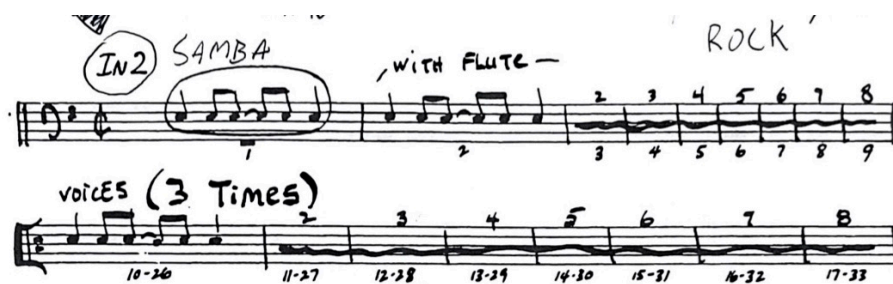
Kuvaan 18 olen nuotintanut kappaleen komppeja. Musikaalin tavan mukaisesti alkuperäisen nuotin tahtilaji oli alla breve. Käytin itse nuotintamisessa 4/4-tahtilajia, koska tempollisesti se sopi kappaleeseen. Kaikkien kappaleen komppien kohdalla käytin paljon ghost-nuotteja. Ghost-nuoteilla tarkoitetaan pikkurumpuun soitettavia korukuvioita rumpukompeissa.

Säkeistöissä soitin suoraviivaisesti samalla kompilla. Kertosäkeen komppia jatkoin samassa hengessä, mutta lisäsin sinne ride-symbaalin kellolla aksentteja, joita myös muu yhtye soittaa. C-osan alkupuolesta halusin tehdä suoraviivaisemman ja yksinkertaistin hieman soittoa. C-osan jälkipuoli oli marssi-osuus, jossa yhtyeen lyömäsoittaja soittaa marssirumpua. Lisäsin nuotinnukseen vielä outron, joka kehkeytyi harjoituskauden loppuvaiheessa. Kyseinen rumpu-osuus syntyi puolivahingossa basistin kanssa improvisoiden.

Kyseisestä kappaleesta löytyy videotallenne liitteestä 4. Tallenteen alussa on laulu-intro. Kohdasta 0.42 alkaa ensimmäinen säkeistö. Ensimmäinen kertosäe alkaa kohdasta 1.00. C-osa alkaa videon kohdasta 1.39 ja outro kohdasta 3.02.

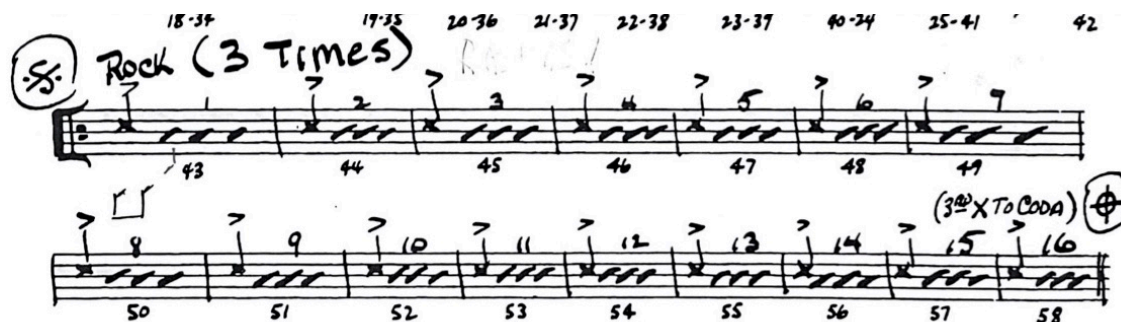
4.3.5 Hare Krishna

Ensimmäisen puoliajan toiseksi viimeisenä kappaleena kuultiin latin-rock tyyppinen nopea Hare Krishna, joka on myös yksi esityksen suurimmista yhteisnumeroista. Kappaleessa on kolme tyyliältään erilaista osaa. Kappaleessa tempo pysyy kuitenkin samana ja se on kirjoitettu alla breve-tahtilajiin. Kappale alkaa samba-vaikutteisella osalla, josta kuvassa 19 on alkuperäinen rumpunuotti.

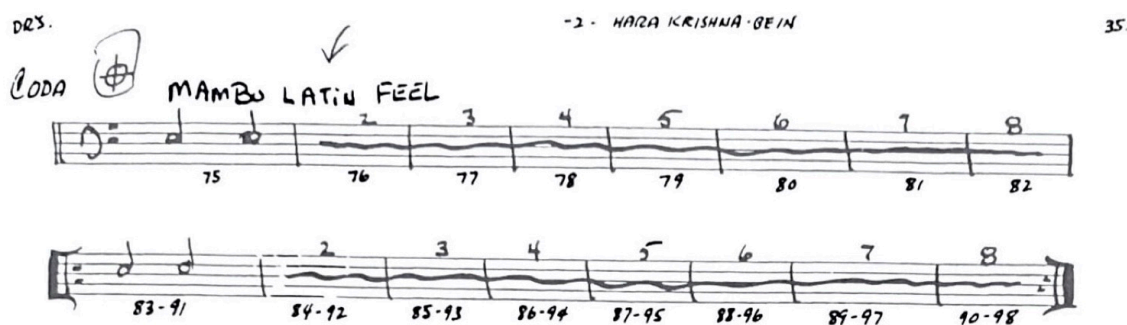

KUVA 19. Hare Krishna, samba-osa alkuperäisestä rumpunuotista (MacDermot, Rado & Regni 1966-1967)

Kappaleen toinen osa on suoraviivainen rock. Rock-osuuden keskellä on yhtyeelle kirjoitettuja pysähdyksiä, jonka väleissä näyttelijät huutavat repliikkejä. Kyseisen osuuden alkupuolen alkuperäinen rumpunuotti löytyy kuvasta 20. Viimeisenä kappaleen osuutena on salsa vaikutteita saanut osuus, jota alkuperäisessä nuotissa oli kuvattu sanoin ”mambo latin feel” (ks. kuva 21).

KUVA 20. Hare Krishna, rock-osa alkuperäisestä rumpunuotista (MacDermot, Rado & Regni 1966-1967)

KUVA 21. Hare Krishna, latin-osa alkuperäisestä rumpunuotista (MacDermot, Rado & Regni 1966-1967)

Tämän kappaleen komppien nuotinnukset löytyvät kuvasta 22. Koko kappaleen aikana rumpalin tärkein työ oli pitää erityisen hyvin tempo, sillä laulu-osuudet olivat haastavia. Varsinkin samba-osuudessa halusin tehdä komppista mahdollisimman yksinkertaisen, jotta ensemble pysyisi vaivattomasti mukana kappaleessa. Rock-osuudessa käytin myös suoraviivaista, melko raskasta komppia. Kyseisessä kappaleen osassa piti todella paljon keskittyä siihen, ettei kappale

leen tempo lähde kiihtymään. Kappaleen viimeiseen osaan kehittelimme produktion basistin kanssa kimpin, josta soitimme myös toista variaatiota. Molemmat variaatiot löytyvät myös kuvan 22 nuotinnuksesta. Kaikki kimpit ovat kuuluvissa myös tallenteella, joka löytyy liitteestä 5. Samba alkaa heti videon alusta, rock-osuus alkaa kohdasta 1.06. Kappaleen viimeinen osuus alkaa videon kohdasta 2.34 ja variaatio kuullaan kohdassa 2.52.

$\text{♩} = 110$

"Samba" "Rock" "Mambo latin feel"

"Mambo latin feel" variaatio

6

KUVA 22. Hare Krishna, rumpukompit nuotinnettuina

5 POHDINTA

Kaikki kokemukseni teatteriproduktioista ovat olleet innostavia ja sen takia tuntui luonnolliselta kirjoittaa opinnäytetyö juuri teatterirumpalina olemisesta. Valitsin opinnäytetyöni aiheeksi nimenomaan Hair – Fifty Years After produktion, sillä siinä rumpalille annettiin suhteellisen vapaat kädet kappaleiden sovitusten suhteen. Muissa musikaaleissa, joissa olen soittanut, rumpuosuudet oli tuotu valmiiksi kirjoitettuna eteeni.

Produktion harjoituskausi oli mielestäni riittävän pituinen, vaikkakin olin vain puolissa harjoituksista paikalla. Jo ensimmäisen viikon aikana oli pääosin selvää, mitä musikaalissa musiikillisesti tapahtuisi. Koska harjoituksia oli paljon, se antoi mahdollisuuden kehittää omia ideoita koko ajan toimivimmiksi. Myös oma soittokunto sekä yhteissoitolliset taidot kehittyivät, sillä harjoituskaudella tuli soitettua todella paljon.

Esityskausi tammikuussa ja esitykset Tampereen teatterikesässä sujuivat mielestäni hyvin. Harjoituskauden aikana syntynyt riittävä rutiini soitossa ja yhteissoiton kehittyminen kuuluivat ja näkyivät esityksissä. Yhtyeessä soittaminen oli kokoajan helpompaa. Esityksessä olevat siirtymät aina kappaleen vaihdoista ja lava-asetelman muuttamisesta sujuivat esityskaudella sujuvasti.

Jälkikäteen ajateltuna teoksen eri levytyksiin olisi voinut tutustua hieman laajemmin. Se olisi antanut enemmän vaihtoehtoja teoksen kappaleiden rumpuosuuksiin. Kuuntelin pääosin vuoden 2009 levytystä, joka on tyyliltään melko moderni. Parempi tutustuminen alkuperäiseen levytykseen ja vuoden 1979 Hair-elokuvan levytykseen on näin jälkikäteen avannut teoksen musiikkia minulle enemmän.

Produktio opetti minut tutkimaan omia aiemmin opittuja taitojani ja jalostamaan niitä. Se antoi hyvin erilaisen näkökulman siitä, mitä teatterityö voi rumpalille myös olla. Tässä produktiossa sain paljon vapauksia, joka lisäsi omaa vastuutani ja opetti minulle lisää muusikkoudesta.

LÄHTEET

Brodway.com. 2020. Hair. Luettu 30.9.2020. <https://www.broadway.com/shows/hair/>

Broadway Musical Home. 2020. Hair. Luettu 30.9.2020. <http://broadwaymusical-home.com/shows/hair.htm>

Heikkilä, J. 2018. Päivitetty 16.8.2018. Luettu 3.10.2020. <https://www.facebook.com/hair50yearsafter/photos/a.508683056298658/508683002965330>

Heikkilä, J. 2019. Hair-musikaali tulee laulaen, tanssien ja velloen. Päivitetty 10.1.2019. Luettu 4.10.2020. <https://www.tuni.fi/fi/ajankohtaista/hair-musikaali-tulee-laulaen-tanssien-ja-velloen>

MacDermot, G., Rado. J. & Ragni. G., 1966-1967. Teoksen rumpunuotit.

Pekkanen, M. 2016. Hair-musikaali vuodelta 1969 kantaa vielä liki 50 vuotta myöhemmin – yksi Suomen harvoista nuorisoteattereista yhä voimissaan. Päivitetty 20.5.2016. Luettu 2.10.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-8897234>

Sabian. 2020. Setup builder. Luettu 30.9.2020. https://builder.sabian.com/en/setup_builders

Näty. 2018. Hair. Päivitetty 3.12.2018. Luettu 2.10.2020. <http://naty.uta.fi/2018/12/03/1256/>

Wilska, M. 2019. Hair – Fifty Years After esiintymislava. Valokuva. Luettu 4.10.2020.

LIITTEET

Liite 1. Linkki "Aquarius" videotallenteeseen

<https://youtu.be/fhIpmCj2wfg>

Liite 2. Linkki ”Donna / Hasish” videotallenteeseen

<https://youtu.be/4DfWTMCIP3c>

Liite 3. Linkki "I Believe in Love" videotallenteeseen

<https://youtu.be/ExbmSXIJggg>

Liite 4. Linkki "Hair" videotallenteeseen

<https://youtu.be/DSJ8qeVQgs8>

Liite 5. Linkki "Hare Krishna" videotallenteeseen

<https://youtu.be/npQrgeZNNq8>